

Pædagogisk Læreplan for Børnehuset Engen

Dagtilbudsområde NORD 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

(Læreplanen er under udvikling.)

Hvem er vi:

Børnehuset Engen er en del af Dagtilbudsområde NORD, der består af 21 dagplejere, 5 integrerede dagtilbud, 1 vuggestue og 1 børnehave.

Børnehuset Engen består af både vuggestue og børnehave fordelt i hvert sit hus. Vi er normeret til 54 børnehavebørn og 24 vuggestuebørn.

I børnehaven er der tre stuer. De to af stuerne består af vores 3-5 årige og den tredje vores 5-6 årige førskolebørn.

I vuggestuen er der to stuer med plads til henholdsvis 10 og 14 børn.

I både børnehaven og i vuggestuen arbejder stuerne på tværs af hinanden i mindre grupper ift alder og i det omfang, det giver mening ift trivsel og udvikling. I førskolegruppen arbejdes der særligt med skoleforberedende aktiviteter og opgaver.

Vi ligger i et dejligt og roligt parcelhuskvarter i udkanten af Kalundborg by ud til marker og tæt på skov, skole og hal. Både vuggestuen og børnehaven har flere legepladser der indbyder til leg og fordybelse. Legepladserne har niveauforskelle, træer og buske, man kan klatre op i eller gemme sig ved, fodboldbane af halmballer, rutschebaner, motorikbane, cykel-område, legehuse, gynger, sandkasser og bålhytte. Vi holder meget af udelivet på vores skønne legepladser og på ture i nærområdet og det giver barnet yderligere mulighed for at udfordre sig på alle områder.

Hver stue har egen udgang til legeplads.

Stuerne er indrettet, så de skaber små rum for børnene. Der tilbydes forskellige aktiviteter over dagen, der tilgodeser både gruppen og det enkelte barn og vi har fokus på barnets egen leg og initiativer samt skabelse af relationer, venskaber og fællesskab.

Derudover understøtter vi barnets selvhjulpenhed ved at lade barnet gøre alt det, det selv kan og støtte det, hvor det har behov.

Vi lægger stor vægt på den gode tone blandt både børn og voksne og støtter børnene i konflikthåndtering med inspiration fra Fri for Mobberi. Vi erfarer herved, at vores børn i højere grad bliver i stand til at sætte ord på egne følelser og lærer egen og andres grænser at kende.

Det er vigtigt for os at skabe et trygt miljø, som kan give det enkelte barn mulighed for at lære, udfordre og udvikle sig ud fra dets nærmeste udviklingszone.

Vi vægter højt det vigtige forældresamarbejde, så vi bl.a. gennem gensidig information, åbenhed og dialog sammen danner bro mellem hjem og Børnehus og derved kan give barnet gode udviklingsbetingelser hver eneste dag.

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD:

Det pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD tager udgangspunkt i Kalundborg Kommunes Børne og Unge politik, dagtilbudsstrategi samt dagtilbudsloven og de styrkede pædagogiske læreplaner.

Det pædagogiske grundlag, giver fælles afsæt for personalet, i områdets dagtilbud, i arbejdet med læreplanen og omhandler en fælles forståelse af bl.a. børnesyn, dannelse børneperspektiv, leg, læring, og børnefællesskaber.

Det pædagogiske grundlag er dermed fundamentet for arbejdet med læreplanstemaerne og med læringsmålene.

Børnesyn:

Barnet opfattes som et aktivt individ med iboende kompetencer og som medskaber af sit eget liv og læring. Barnet bliver medregnet i fællesskabet, ligesom de oplever tilknytning til nære børn og voksne.

Børn har brug for:

- Venskaber og fællesskaber. Relationerne til og venskaberne med de andre børn er centralt for børnenes trivsel.
- Relationer til voksne. Børn har ret til tilgængelige og nærværende voksne.
- Anerkendelse for deres initiativer, ideer og kompetencer.
- Læringsmiljøer hvor alle børn har lige mulighed for at deltage.
- Legen som grundlag for udvikling og læring.

Dagtilbuddene understøtter det gode børneliv og beskytter børns ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo, ved at skabe brede læringsmiljøer.

Dannelse og Børneperspektiv

Dannelse

Er viden og værdier der er forankret i barnets personlighed og som barnet automatisk bruger når det skal begå sig i verden. Dannelse sker i med- og modspil med andre og i alle barnets vågne timer.

I arbejdet med dannelse bidrager personalet i dagtilbuddet til at:

- Børn lærer at forstå de fælles værdier og normer som er vigtige for fællesskabet.
- Fremme børns følelse af at være en del af samfundet, naturen og kulturen.
- Udvikle og anerkende børns kritiske tænkning og evne til at udtrykke deres holdninger, så de kan bidrage til forandringer.
- Børn lærer at anerkende og respektere andre børn og voksne uanset forskelligheder.

Digital dannelse

I arbejdet med digital dannelse bidrager personalet i dagtilbuddet til at:

- Inddrage digitale medier som en naturlig del af det pædagogiske arbejde og med børnene som aktive medspillere.

Børneperspektiv

Barnet har ret til at blive set, hørt, anerkendt og medinddraget i egen læring, med afsæt i legens værdifulde indhold og betydning.

Børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv og børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er en gennemgående del af dagtilbuddene.

Legen er grundlæggende for børns trivsel, læring udvikling og dannelse.

Legen kan anskues som:

- Børns spontane og selvorganiserede leg, hvor personalet har en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.
- Leg som personalet rammesætter så alle børn er med og trives.

I arbejdet med børns leg bidrager det pædagogiske personale ved at:

- Have forståelse for legens betydning, beskytter den og skaber miljøer der understøtter legen.
- Inspirere og støtte børnenes legende udforskning af verden.
- Skabe ude- og inde rummet så det understøtter formålet med aktiviteten/legen, bl.a. ved bevidste valg af materialer og rekvisitter.
- Være bevidste om, hvordan legen støttes, guides og rammesættes, så alle børn kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.
- Have fokus på de børn som ikke er i et legefællesskab. Børn der ikke har forudsætninger for at lege, får hjælp til at udvikle deres færdigheder ift. Legen.
- Være bevidste om at børn kan have brug for pauser og for at kunne trække sig
- Skabe plads til barnets initiativer.
- Guide ved opståede uenigheder.

- Skabe helhed mellem leg og læring, ved at tænke legeelementer ind i læreplaner, aktiviteter og den pædagogiske planlægning.

Læring

Læring forstås bredt og sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, daglige rutiner og ved at blive udfordret.

Læring omfatter barnets udvikling af såvel:

- Viden -det barnet ved
- Færdigheder -det barnet kan
- Holdninger - det barnet vil
- Selvværd - det barnet er
- Mestring - det barnet gør

I arbejdet med børns læring bidrager personalet i dagtilbuddet ved at:

- Have en intention og et mål for barnets og børnegruppens læring.
- Tage udgangspunkt i børns forskellige vilkår, læringsstile og tempi.
- Planlægge legende og lærende processer.
- Anerkende barnets følelser og afstemmer nærmeste udviklingszone.
- Være bevidste om læringsmiljøets betydning.

Børnefællesskaber

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, og for at kunne være reelt medlem af et fællesskab, skal barnet være fysisk tilstede og være i samspil med børn og voksne i fællesskabet.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber balance mellem individ og fællesskab.

I arbejdet med børnefællesskaber bidrager personalet i dagtilbuddet ved at:

Skabe rammer for fællesskaber der udvider børns muligheder for deltagelse.

Hjælpe børn ind i samvær med andre børn

Tydeliggøre kulturen i dagtilbuddet gennem anerkendende handlinger

Støtte børnene i at agere hensigtsmæssigt i fællesskabet.

Være opmærksomme på hvordan vi taler, om og med børnene- "Sproget skaber virkeligheden."

Være opmærksomme på børn og voksnes medvirken i processer, der kan sætte nogle børn på sidelinjen eller udenfor.

Pædagogisk læringsmiljø:

Dagtilbuddet betragtes som et læringsmiljø hvor hverdagslivet danner ramme for børnenes læring og læringsprocesser. Læringsmiljøet dækker hele dagen, inkl. rutinemæssige aktiviteter, planlagte aktiviteter såvel som lege, børnene selv tager initiativ til.

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster de indgår i, i løbet af dagen.

De pædagogiske rutiner rummer rig mulighed for at styrke børnenes læring og læringsprocesser. Rutiner er betydningsfulde, idet de er daglige, tilbagevendende, vedvarende og spredt over dagen.

I arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø bidrager personalet i dagtilbuddet ved at:

- have klare intentioner med børnenes læring
- have didaktiske overvejelser i forhold til hvordan praksis kan rammesættes
- have øje for at der er tilbud der appellerer til børn med forskellige personligheder, temperament og køn.
- have fokus på både inde-og uderummets indretning, så de positive lærings-og sanseoplevelser understøttes.
- skabe forskellige læringsmuligheder i både planlagte og spontane forløb.
- Indrette rum der er fleksible og viser tydelig rum identitet, så det medvirker til at guide børnenes leg og læring.
- Arbejde i (mindre) grupper henover dagen så kvalitet i samspelet øges.

Sammenhæng mellem pædagogisk læringsmiljø og børns læring.

Under udarbejdelse:

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og dagtilbud har et fælles ansvar for barnets trivsel, læring og udvikling.

Det er vigtigt at:

- forældresamarbejdet er præget af åbenhed, dialog og gensidighed
- begge parter anerkender hinanden som ligeværdige partnere.
- dagtilbuddet sammen med forældrene finder frem til hvordan barnets læring trivsel og udvikling fremmes.

Forældresamarbejdet foregår på forskellige niveauer:

- Det formelle som forældrebestyrelse, forældremøder og samtaler
- Jævnlig kommunikation om barnet
- Det uformelle ved sociale sammenkomster
- Sparring i forhold til det enkelte barn, forældres behov og dagtilbuddets behov.
- Det generelle i forhold til børnegruppen.

I Børnehuset.....

(Under udarbejdelse)

Børn i udsatte positioner

Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

Det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring udvikling og dannelse fremmes.

I arbejdet med børn i udsatte positioner bidrager personalet ved at:

- Tage udgangspunkt i børns forskellige vilkår, læringsstile og tempi.
- Bygge læring på det, barnet allerede kan og ved
- Anerkende barnets følelser og afstemme nærmeste udviklingszone

- Alle børn ses i kontekst og det er kontekst der ændres, for at tilgodese barn i udsat position.

(Under udarbejdelse)

Sammenhæng med Børnehaveklassen:

(Under udarbejdelse)

Inddragelse af lokalsamfundet

(Under udarbejdelse)

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Børnemiljø og Børnemiljøvurdering:

Børnemiljø beskrives og vurderes ud fra:

Det fysiske miljø: de fysiske rammer inden- og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold

Det psykiske miljø: hvordan børnene trives med og omgås hinanden og de voksne
Hvordan de voksne møder, taler og anerkender børnene.

Det æstetiske miljø:

Hvordan man gennem sanserne opfatter eller påvirkes af noget, gennem den måde, hvorpå det føles, ser ud, smager, lyder og lugter

(Under udarbejdelse)

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og

kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

(Under udarbejdelse)

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

(Under udarbejdelse)

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

(Under udarbejdelse)

Krop, sanser og bevægelse

“Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

(Under udarbejdelse)

Natur, udeliv og science

“Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

(Under udarbejdelse)

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

(Under udarbejdelse)

Evalueringskultur:

(Under udarbejdelse)